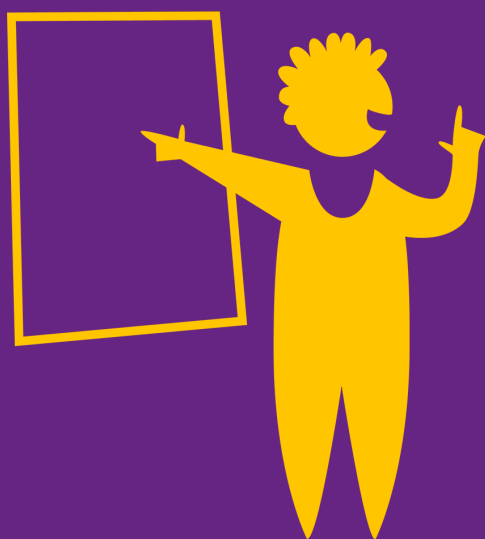

Verantwoording

VTW JAARVERSLAG 2016

Uitgever: VTW

'16

De Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW) is beroepsvereniging van en voor ± 1.400 leden die als commissaris toezicht houden bij ruim 300 woningcorporaties (van de ongeveer 350 die in Nederland actief zijn). De VTW behartigt hun belangen en bevordert de kwaliteit en de ontwikkeling van het interne toezicht van woningcorporaties.

Woningcorporaties staan voor het huisvesten van mensen met een bescheiden inkomen en voor kwetsbare groepen. De zorg voor een leefbare omgeving hoort daarbij. Woningcorporaties zijn maatschappelijke ondernemingen. Het zijn private ondernemingen die met een maatschappelijke opdracht een volkshuisvestelijke taak uitvoeren.

Effectief intern toezicht is van cruciaal belang voor het functioneren van woningcorporaties. De VTW staat als vereniging voor deskundig, onafhankelijk, kritisch, integer en transparant intern toezicht.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
DE VTW ALS BEROEPSVERENIGING	7
2.1. Leden	7
2.2 Permanente educatie	8
2.3 Website en twitter	11
2.4 Bijeenkomsten	11
DE VTW ALS BELANGENBEHARTIGER	13
DE VTW ALS BEVORDERAAR VAN DE KWALITEIT VAN HET INTERN TOEZICHT	15
VERENIGINGSORGANISATIE VTW	17
5.1 Vereniging	17
5.2 Bestuur	17
5.3 Commissies	20
5.4 VTW-bureau	21
JAARREKENING 2016	22
BIJLAGE: SAMENSTELLING COMMISSIES E.D.	23
Samenstelling commissies	23
Samenstelling adviesgroep	24
Samenstelling VTW-bureau	25
BIJLAGE: MASTERCLASSES 2016	26

INLEIDING

Het jaarverslag 2016 laat een VTW zien die volop in beweging is. We blijven ons inzetten als beroepsvereniging, belangenbehartiger en bevorderaar van de kwaliteit van intern toezicht. Dat zijn onze rollen, die we hebben uitgewerkt in speerpunten voor onze meerjarenstrategie 2017-2020. Daarmee hebben we een duidelijke meerwaarde laten zien voor onze leden.

Zelf mag ik vanaf juni 2016 deel uitmaken van het bestuur van de vereniging als uw voorzitter. Zoals u wellicht weet, ben ik al een aantal jaar voorzitter van de RvC van een grote woningcorporatie en ik heb het als heel plezierig ervaren om vanuit deze rol het gesprek met u als lid van de VTW aan te gaan om verdere impulsen te geven aan de verbetering van het intern toezicht bij woningcorporaties.

We doen dit met zijn allen. We hebben met zijn allen een verantwoordelijkheid om het toezicht nog verder te professionaliseren en als maatschappelijk aandeelhouders zichtbaar te zijn richting de samenleving. Wij doen dat als bestuursleden van de VTW, als sector gezamenlijk met onze belanghouders, maar voornamelijk doet u dat zelf in uw dagelijkse praktijk. Door vanuit vertrouwen het lastige gesprek aan te gaan met uw bestuur, door een ambassadeur te zijn voor het intern toezicht en de corporatiesector, door u te houden aan de Governancecode en door uzelf te ontwikkelen in het kader van de permanente educatie.

Vooruitkijkend zien we een aantal interessante ontwikkelingen voor 2017: een verhuizing van het VTW Bureau en het uitbesteden van ons masterclassprogramma aan een externe partij. Dit biedt kansen voor een verdere professionalisering. Aan de andere kant zien we dat door fusies het aantal leden afneemt: dit zorgt weer voor nieuwe uitdagingen als beroepsvereniging.

In november 2016 heeft de Algemene Leden vergadering de aanzet gegeven tot de beweging “Toezicht met passie”, een beweging waarin we met elkaar de komende vijf jaar het intern toezicht vorm gaan geven. Hoe dat eruit gaat zien? Dat gaat u zelf mede mee bepalen. We willen toe naar een vernieuwend toezicht, maar we hebben er bewust voor gekozen om geen blauwdrukken of richtlijnen mee te geven, maar juist samen het gesprek aan te gaan: over wat de kerntaak van de corporatie is, wat de essentie van toezicht is en hoe we de ontwikkelingen niet alleen het hoofd bieden, maar ook zelf mee beïnvloeden en stimuleren. Mag ik op uw inzet en betrokkenheid rekenen?

Guido van Woerkom

Voorzitter VTW

DE VTW ALS BEROEPSVERENIGING

beroepsvereniging

De VTW streeft naar sterk, deskundig, onafhankelijk, kritisch, integer en transparant toezicht en (daarom) naar professionalisering van de toezichthouders. De VTW ondersteunt in kennis over het vak volkshuisvesting, het vak corporatief financiën en het vak van toezicht houden. De vereniging bevordert deskundigheid en beroep via debat, opleiding, onderzoek en raadpleging, en laat daarbij ruimte voor meningsverschillen.

2.1. Leden

Het aantal corporaties in 2016 waarvan de RvC is aangesloten bij de VTW: 301. Het teruglopende ledenaantal wordt veroorzaakt door fusies, waardoor er minder toezichthoudende functies zijn bij corporaties en door kleinere RvC's/RvT's.

Aantal leden en corporaties per 31-12-2016

Stand ultimo jaar, aantallen

	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Leden VTW	1346	1.492	1.550	1.552	1.605	1.583	1.608

Algemene ledenvergadering
Onderwerpen / besluiten

Extra ALV 29 maart	ALV 28 juni	ALV 24 november
Meerjarenstrategie 2017-2020 vastgesteld	Benoeming van dhr. Guido van Woerkom tot voorzitter van de VTW	Benoeming Harold Willems tot lid van de commissie aanbeveling en beroep
Resultaten enquête fit & proper toets	Afscheid van dhr. Heino van Essen	Jaarplan 2017 vastgesteld
	Benoeming van mw. Lucelle van Hövell tot voorzitter van de commissie van aanbeveling en beroep	Begroting 2017 vastgesteld
	ALV besluit tot instellen van Governancecode commissie	Afscheid van mw. Martje Kieft
	Jaarverslag 2015 vastgesteld	Beroepsregel 2017 vastgesteld
		Beweging "Toezicht met Passie" gelanceerd, uitwerking meerjarenstrategie 2017-2020
		Leiderschapcongres samen met Aedes en NVBW

2.2 Permanente educatie

VTW-leden zijn zich bewust dat ze als corporatiecommissaris zelf verantwoordelijk zijn hun competenties (kennis, vaardigheden en houding/gedrag) blijvend te ontwikkelen. Zij nemen deze verantwoordelijkheid ook omdat ze met hun RvC effectief toezicht willen kunnen (blijven) uitoefenen op de besturing van hun corporatie.

Binnen de VTW is afgesproken dat leden in de jaren 2015 en 2016 samen, minimaal 10 uren (=10 PE-punten) besteden aan permanente educatie en dit registreren in het online PE-registratiesysteem op het besloten deel van de VTW-website. Hierbij gaat het om activiteiten gericht op de ontwikkeling van competenties en/of vakkennis en beroepsvaardigheden die relevant zijn voor het functioneren van het betreffende lid als corporatiecommissaris.

Leden hebben binnen het PE-systeem een grote vrijheid in de keuze van zowel activiteiten als aanbieders. De evaluatie van het PE-systeem is in 2018.

Vanaf juli 2016 heeft de PE-commissie aanvullende voorwaarden gesteld aan aanbieders van PE die hun aanbod op de VTW-website publiceren. Hierbij gaat het om: deelnemersevaluatie, rapportage hierover aan de VTW en verstrekken van een deelnamecertificaat. Ook geldt een kostenbijdrage. In 2015 en 2016 zijn ruim 335 PE-activiteiten gepubliceerd.

De PE-commissie organiseerde in maart 2016 een panelbijeenkomst over de conclusies/aandachtspunten van de in 2015 gehouden PE-nulmeting. Hieraan namen 25 RvC-voorzitters deel. Het bestuur werd gedurende het jaar door de PE-commissie op de hoogte gehouden over de naleving van de PE-lidmaatschapseis 2015/2016. In januari 2017 had minder dan 2% van de leden hier niet aan voldaan. Het bestuur zal de PE-lidmaatschapseis handhaven volgens de interne procedure met als uiterste consequentie ontzetting uit het lidmaatschap.

PE aanbod en de toekomst

In de notitie 'VTW-opleidingen' zijn de uitgangspunten van het PE-aanbod van de VTW en het programmamanagement, zoals geformuleerd in de door het bestuur goedgekeurde notitie 'Herijking aanbod Permanente educatie VTW', verder uitgewerkt. Hierin zijn ook de opvattingen en actiepunten van de PE-commissie n.a.v. bovengenoemde nulmeting panelbijeenkomst meegenomen. Het VTW bureau zal het bestuur in het begin van 2017 adviseren over de invulling van het masterclass programma vanaf eind 2017.

Uitgangspunten voor het VTW-aanbod van vandaag en morgen:

- De VTW kiest ervoor om het aanbieden van activiteiten gericht op permanente educatie van commissarissen niet aan de markt over te laten.
- Tegelijk gaat de VTW niet concurreren met anderen aanbieders als deze een inhoudelijk hoogwaardig en compleet PE-aanbod voor een redelijke prijs leveren en de VTW zich met haar aanbod niet onderscheidt.
- Het bestuur stelt het kader voor het PE-aanbod en het programmamanagement vast en betreft hierbij de opvatting van de PE-commissie, de ervaringen en suggesties van het programmamanagement gehoord hebbend.
- Vertrekpunt voor het PE-aanbod van de VTW is de bedoeling van de corporatie, zoals vastgelegd in de Woningwet, de Governancecode Woningcorporaties en de Meerjarenstrategie 2017-2020 van de VTW. Dat leidt tot de volgende aandachtspunten voor het PE-aanbod:
 - Basishouding en gedrag van de commissaris die past bij de maatschappelijke opgave en positie van de corporatie. De corporatie staat nadrukkelijk ten dienste van de maatschappij. De commissaris is zich daar terdege van bewust en wil dat de RvC waarvan hij/zij lid is, onderdeel is van zo'n dienstbare organisatie. Compassie met en kennis van de doelgroep mogen in de RvC dan ook niet ontbreken.
 - Cultuur binnen de RvC die zich kenmerkt door soberheid, alsmede zichtbaarheid en toegankelijkheid binnen en buiten de organisatie. De RvC vervult een voorbeeldfunctie als het gaat om integriteit en modern leiderschap. Zelfreflectie, je kwetsbaar durven opstellen, elkaar en de bestuurder durven aanspreken en openstaan voor intervisie zijn daarbij vanzelfsprekend. De commissaris en de RvC zijn waarden gedreven, hebben de nodige morele bagage en beschouwen vakkennis, codes en instrumenten als iets vanzelfsprekends. De RvC ziet toe op de legitimiteit van de corporatie en draagt daar door zijn eigen gedrag

impliciet aan bij.

- Het PE-aanbod heeft aandacht voor de thema's waaraan de commissaris vorm moet geven in zijn rol als werkgever, toezichthouder, klankbord en netwerker.
- Het PE-aanbod sluit aan op het toetsings- en beoordelingskader van de fit- en propertoets van de Autoriteit woningcorporaties.
- Het PE-aanbod sluit aan bij de behoeften van te onderscheiden segmenten binnen de doelgroep commissarissen.
- Het PE-aanbod is kwalitatief goed en innovatief.
- De omvang van het PE-aanbod sluit aan bij de vraag van commissarissen.
- De VTW biedt het PE-aanbod tegen een redelijke prijs en kostenneutraal aan.

Masterclasses

De VTW biedt voor zijn leden een serie masterclasses aan, waarbij de nadruk ligt op kennisoverdracht. Het brede palet aan opleidingen loopt van de introductiecursus voor nieuwe toezichthouders tot verdiepende masterclasses voor specialisten. In 2016 heeft de VTW 30 masterclasses aangeboden, met ruim 370 deelnemers. In de bijlage vindt u het overzicht. Sommige masterclasses zijn meer dan één keer aangeboden.

Online masterclasses

Met de online masterclasses kunnen leden kennis opdoen op specifieke onderwerpen op een datum naar eigen keuze. In 2016 hebben 151 leden één van de vier online masterclasses gevolgd.

Inspiratiegroepen

Het doel van de inspiratiegroepen is onder begeleiding van een inspirator en moderator in kleinere groepen te werken aan professionele verdieping in de vorm van uitwisseling over de do's en de don'ts in de praktijk van het commissariaat. Aantal groepen in 2016: 13. Aantal deelnemers 72.

Grote corporaties

In 2016 is er extra aandacht besteed aan de grote corporaties. De voorzitter en/of directeur hebben gesprekken gevoerd met verschillende grote corporaties over hun wensen rondom de rolvulling van de VTW.

Op 18 februari spraken Heino van Essen en Albert Kerssies met de RvC van Ymere. Op 3 maart spraken Heino van Essen en Albert Kerssies met de RvC van Vestia.

Op 17 maart spraken Albert Kerssies en Hans Geurts met de RvC van Portaal.

Op 31 oktober werd de eerste inspiratiesessies speciaal voor toezichthouders bij grote corporaties georganiseerd. Hieraan namen 14 personen deel.

2.3 Website en twitter

De VTW is via drie platforms online: de website, LinkedIn groep en twitter. Binnen de website, <http://www.vtw.nl> is er een apart ledendeel, dat bereikbaar is voor leden met een inlog en wachtwoord. De LinkedIn groep wordt ook in 2016 sporadisch gebruikt voor ledencommunicatie.

Website-statistieken

Sessies en gebruikers

Betreft	2016	2015	2014	2013	2012
Aantal sessies (totale bezoekers)	53.856	53.138	50.317	49.620	46.835
Aantal gebruikers (unieke bezoekers)	28.590	30.022	28.915	27.061	27.907

Leden kunnen tegen een kleine vergoeding vacatures voor leden van raden van commissarissen op de VTW-website laten plaatsen. In 2016 zijn 32 vacatures geplaatst. Het besloten ledennet bevat informatie die alleen toegankelijk is voor VTW-leden, zoals de VTW-nieuwsmonitor. Het ledennet is gekoppeld aan het ledenadministratiesysteem en bevat een functionaliteit voor leden om de eigen lidmaatschapsgegevens aan te passen.

De VTW heeft een twitter account @CorporatiesRvC. Het twitter account is actief sinds 5 februari 2011. Op 1 januari 2016 had de VTW 987 volgers en op 31 december 2016 1.193 volgers.

2.4 Bijeenkomsten

In 2016 zijn er veel bijeenkomsten georganiseerd voor leden buiten de masterclasses om. Deels informerend en deels verdiepend over een breed scala aan onderwerpen. Zo heeft de VTW dit jaar weer een leergang georganiseerd. Deze 5e editie is bedoeld voor jonge aankomende commissarissen, waaronder met een biculturele achtergrond om een brede introductie te geven op het toezichthoudende vak.

Voorafgaand aan het congres van VTW, Aedes en NVBW van 24 november 2016 zijn er drie leiderschapsbijeenkomsten georganiseerd waar een groot aantal actieve leden aan heeft deelgenomen.

Er zijn vijf regionale bijeenkomsten georganiseerd over het thema “Wonen en zorg” met als titel: ‘Zijn

woningcorporaties de verzorgingstehuizen van de toekomst? Eric Dannenberg heeft hiervoor de inleidingen verzorgd.

Samen met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) heeft de VTW rondetafel bijeenkomsten georganiseerd over de werking van het risico raamwerk.

Samen met het ministerie van BZK, de Autoriteit Woningcorporaties, WSW, Aedes, VNG en de Woonbond zijn er regionale bijeenkomsten georganiseerd over scheiden / splitsen Daeb/niet-Daeb.

Met Aedes is een bijeenkomst georganiseerd over professioneel opdrachtgeverschap. De opbrengst van deze bijeenkomst voor bestuurders en toezichthouders was om in 2017 een handreiking uit te gaan brengen en meer bijeenkomsten te gaan organiseren.

DE VTW ALS BELANGENBEHARTIGER

belangenbehartiging

In de rol van belangenbehartiger zet de VTW zich namens de leden in voor het uitdragen van de wezenlijke betekenis van het intern toezicht voor het maatschappelijk en doelmatig functioneren van corporaties en de maatschappelijke waardering daarvan.

Implementatie Woningwet

De invoering van de Woningwet heeft ook in 2016 veel aandacht gevraagd. Al snel bleek er bij het ministerie en de Autoriteit Woningcorporaties – en tussen hen onderling – enige onduidelijkheid te zijn over de uitvoering van de wet en de interpretatie van de regelgeving. De VTW heeft hierop proactief gehandeld om de regels te verduidelijken en in overleg met BZK en de Aw te gaan om onze leden zo goed mogelijk te informeren. De verbeterde uitvoering van de fit en proper toets en de totstandkoming van het beoordelings- / toetsingskader zijn hiervan concrete voorbeelden.

Fit en propertoets

Veel leden kwamen met vragen bij ons terecht over de uitwerking van de fit en proper toets. Wij hebben alle vragen, opmerkingen en (geanonimiseerde) casussen verzameld en aan de Autoriteit of het ministerie voorgelegd voor advies en als signaalfunctie dat er mogelijk zaken niet goed verliepen. In een aantal gevallen is hierop actie ondernomen door de Autoriteit.

Overige inspanningen

Er is op een aantal onderwerpen intensief contact geweest met het ministerie van BZK, op het terrein van Wonen en op topinkomens. Dat waren meer dan alleen de reguliere gesprekken met minister Blok (3 keer), maar ook onder meer over: de externe verkenning naar de governance van woningcorporaties; de wettelijke mogelijkheid om ontslagvergoeding aan een lid van de RvC te verstrekken – waar de VTW op tegen is; de Veegwet Wonen; de verhuurdersheffing; en de meldplicht voor commissarissen indien zij het vermoeden hebben van misstanden. Ook is er intensief contact geweest over het modelreglement RvC, het bestuursreglement, het modelreglement Financieel beleid

en beheer en de aanpassing van de modelstatuten.

Met de Autoriteit Woningcorporaties is er naar aanleiding van onze ledenraadpleging uitvoerig gesproken over het beoordelingskader.

De VTW heeft een actieve bijdrage geleverd aan de eerste evaluatie van de fit en propertoets door ABD Topconsult. De aanbevelingen van de VTW zijn bijna allemaal in het eindrapport opgenomen.

Wdba

Met het ministerie van Financiën is (mede namens de NVTZ en de VTOI) herhaaldelijk gesproken over het wetsvoorstel deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wdba) en het (fiscaal) afschaffen van het fictieve dienstverband voor toezichthouders. Uiteindelijk heeft de belangenbehartiging bij het ministerie en in de Eerste Kamer eraan bijgedragen dat er voor onze leden zo min mogelijk consequenties zijn aan de invoering van deze wet.

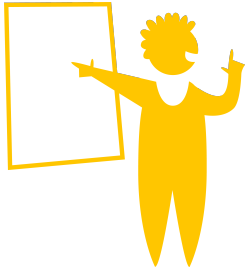
Politieke contacten met Tweede en Eerste Kamer

De contacten met de Tweede Kamer – en in een lagere frequentie de Eerste Kamer – zijn over het algemeen goed. Het contact verloopt zowel via beleids- en persoonlijke medewerkers van de woordvoerders, als met de Kamerleden zelf. Zowel telefonisch, schriftelijk als in persoonlijke gesprekken zijn standpunten van de VTW toegelicht en soms ook door Kamerfracties overgenomen. De nieuwe voorzitter heeft met de meeste woordvoerders Wonen in de Tweede Kamer kennis gemaakt. Welke effect?

Relatie met belanghouders

De relatie met de belangrijkste belanghouders in de maatschappelijke omgeving: Aedes, VNG en de Woonbond zijn verder versterkt, onder meer door gezamenlijke publicaties en goed overleg. Ook de relatie met de andere toezichthoudersverenigingen is goed. Er is in 2016 veel samengewerkt en samen georganiseerd.

DE VTW ALS BEVORDERAAR VAN DE KWALITEIT VAN HET INTERN TOEZICHT

kwaliteit van intern toezicht

VTW is bewaker van het op professionele, integere en transparante wijze vorm geven aan het interne toezicht bij corporaties. VTW zwengelt discussie, onderzoek en evaluatie aan, oefent invloed uit op de definiëring van de kaders en codes. VTW is het kritisch geweten van het interne toezicht. VTW zal regelmatig publiekelijk laten zien hoe haar leden presteren.

Voormalige “bewakersrol”

De “bewakersrol” is beschreven in de meerjarenstrategie. In de statuten is de rol van bewaker met de wijziging in 2013 gewijzigd in “bevorderaar van de kwaliteit van het interne toezicht”.

Dit is een betere formulering: we bewaken niet alleen de kwaliteit, maar bevorderen deze ook actief. Onze activiteiten zijn immers gericht op kwaliteitsontwikkeling: het toerusten van toezichthouders met voldoende kennis en ervaring. Hiermee geeft de VTW tevens betekenis en inhoud aan de Governancecode Woningcorporaties. Dit doen we op verschillende manieren. Er zijn veel raakvlakken met onze activiteiten als beroepsvereniging en een duidelijke scheidslijn is er niet altijd te trekken.

Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken

De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken bespreekt vertrouwelijk met individuele leden de dilemma's en knelpunten die zij in hun raad in de praktijk ondervinden.

Lidmaatschapseisen

□ Het lidmaatschap van de VTW is niet vrijblijvend. Het streven blijft om toe te groeien naar een keurmerk voor de sector. Het lidmaatschap van de VTW moet gelijk zijn aan kwalitatief goede

toezichthouders die toegerust zijn voor hun belangrijke taak. De lidmaatschapseisen die de VTW hanteert, hebben betrekking op de Governancecode (zie hieronder), de Beroepsregel ten aanzien van de honoreringen (idem) en Permanente Educatie (zie H2).

Governancecode Woningcorporaties

Op basis van het jaarlijkse onderzoek naar de beloning van bestuurders en de honorering en zittingstermijnen van toezichthouders, spreekt het bestuur enkele leden aan op overtreding van de Governancecode ten aanzien van te hoge honoreringen en/of een langere zittingsduur dan toegestaan. Dit gebeurt zowel schriftelijk en/of in persoonlijke gesprekken.

De VTW is vanaf eind 2016 samen met Aedes eigenaar van de Governancecode commissie.

Beroepsregel honoreringen

In 2015 heeft de VTW een beroepsregel vastgesteld voor 2015 en 2016 die de maximale honorering vastlegt op een norm die lager ligt dan wat er wettelijk is toegestaan in de WNT 2. Dat doen we omdat we staan voor 'sober en doelmatig' beleid en omdat de honorering in de WNT 2 onzes inziens onevenwichtig is opgebouwd en te ruim beloont. In 2016 hebben alle leden zich aan deze beroepsregel gehouden.

Prijzen beste RvC jaarverslag

De VTW heeft in 2016 voor het eerst prijzen uitgereikt voor het beste RvC deel van het jaarverslag. Op deze manier wil de vereniging een transparante verantwoording en goed geschreven jaarverslagen belonen.

Handreikingen en nieuwe website

□ In 2016 is er een aparte website (www.vtw-publicaties.nl) gelanceerd waarop onze handreikingen en publicaties terug te vinden zijn. Het is de bedoeling dat uiteindelijk op deze website al onze publicaties terug te vinden zijn en makkelijk doorzoekbaar.

Dit jaar zijn er handreikingen en/of publicaties uitgebracht (deels nog als pdf / druk) uitgebracht over:

- de Auditcommissie
- Fusies
- Visitatie
- Verslag van de RvC
- VTW jaarverslag 2015

VERENIGINGSORGANISATIE VTW

5.1 Vereniging

VTW is een organisatie van leden. De algemene ledenvergadering keurt als hoogste orgaan van de vereniging, de strategie en het beleid goed en toetst achteraf of het goedgekeurde beleid adequaat is uitgevoerd.

De leden van de VTW vormen een nationaal netwerk van waardevolle kennis en ervaring waarvan het bestuur en het verenigingsbureau regelmatig gebruik maken.

5.2 Bestuur

Het bestuur stelt de strategische agenda vast en stelt de beleidslijnen vast die het uitgangspunt vormen voor de uitvoering van de taken. Het verenigingsbureau onder leiding van de directeur bereidt de beleidspunten voor en voert deze vervolgens uit. De ledenvergadering houdt als hoogste orgaan van de vereniging het laatste woord.

De leden van het bestuur zijn door de algemene ledenvergadering uit de leden benoemd. De taken en bevoegdheden van het bestuur zijn vastgelegd in de Statuten, het Huishoudelijk Reglement en het Bestuur protocol.

Het bestuur vergaderde in 2016 acht keer en kwam één keer bijeen voor de bestuursdag.

Samenstelling bestuur (inclusief zittingsperiode)

H. (Heino) van Essen (1947)

Was VTW-voorzitter van juni 2008 tot juni 2016.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Bestuur Revalidatie Nederland, Utrecht;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Menzis, Wageningen;
- Lid Raad van Toezicht Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's Hertogenbosch;
- Lid Raad van Toezicht Ksyos, Amstelveen;
- Voorzitter Raad van Toezicht Pensioenfonds Horeca en Catering, Zoetermeer.

G.H.N.L (Guido) van Woerkom (1955)

Voorzitter VTW vanaf 28 juni 2016

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Ymere
- Voorzitter Raad van Toezicht Werkgeversorganisatie AWWN
- Lid Dagelijks Bestuur VNO/NCW
- (plv-)Lid SER op voordracht van AWWN
- Lid Bestuur Fonds Slachtofferhulp
- Lid Bestuur Stichting Ahold Continuïteit
- Voorzitter Raad van Toezicht Hotelschool Den Haag
- Lid Klankbordgroep Raad van Bestuur PGGM
- Vice-voorzitter Raad van Commissarissen Badhotel Domburg
- Voorzitter Raad van Commissarissen Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Oost
- Voorzitter Bestuur Detailhandel Nederland

E.L. (Ellen) Bal (1964)

Bestuurslid sinds november 2013. Komt in aanmerking voor herbenoeming.

Haar hoofdfunctie is landelijk voorzitter team Grote Bouwprojecten bij de Belastingdienst.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Ressort Wonen, Rozenburg;
- Parttime docent bij SSR (t/m eind 2016).

D.S.N. (Denise) Bakker-van den Berg (1973)

Bestuurslid sinds november 2011. Herbenoemd in november 2015 en vanaf dat moment tevens als vicevoorzitter. Haar hoofdfunctie is advocaat (partner) bij Advocatenkantoor Bakker-van den Berg te Berkel en Rodenrijs.

Nevenfuncties:

- Lid Ontslagadviescommissie UWV WERKbedrijf;
- Lid Raad van Toezicht Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Jutphaas Wonen, Nieuwegein
- Vicevoorzitter Raad van Commissarissen Laurentius, Breda;
- Lid Raad van Toezicht van Wereldkidz, Zeist.

B.J. (Bas Jan) van Bochove (1950) Bestuurslid sinds juni 2013. Komt in aanmerking voor herbenoeming. Zijn hoofdfunctie is: waarnemend burgemeester Weesp.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Havensteder, Rotterdam;
- Voorzitter Raad van Commissarissen van Woningcorporatie Centrada in Lelystad;
- Eigenaar van Van Bochove advies en management;
- Voorzitter College van Deskundigen Openbare Ruimte;
- Voorzitter Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Lelystad.

S. (Sigrid) Helbig (1962)

Bestuurslid sinds november 2013. Komt in aanmerking voor herbenoeming. Haar hoofdfunctie is: directeur van The Economic Board. □

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht – Citaverde College, Roermond;
- Lid Raad van Toezicht – Stichting Prisma, Helden;
- Lid Raad van Commissarissen – Woningstichting Domus, Roermond;
- Lid Raad van Toezicht – Libra Revalidatie en Audiologie, Eindhoven.

W.M. (Wouter) de Jong (1960)

Bestuurslid sinds november 2015. Komt in aanmerking voor herbenoeming. Zijn hoofdfunctie is burgemeester van Houten. Voorzitter RvC corporatie Nijestee.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Micha Nederland;
- Eigenaar Communitas;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Woningcorporatie Nijestee (Groningen);
- Lid Cluster Groen van de Economic Board Utrecht.

Alle bestuursleden voldoen aan het boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, waarin onder meer een beperking is opgenomen voor het aantal bestuurstaken en commissariaten dat een persoon tegelijkertijd mag vervullen bij grote rechtspersonen.

De nevenfuncties van de bestuursleden betreffen de nevenfuncties per 31-12-2016. Voor de heer van Essen tot juni 2016.

Honorering en vergoedingen bestuur kan weg; verwijzen naar jaarrekening

De vergoeding van de uittredende voorzitter was € 45.000 per jaar inclusief btw; de vergoeding voor de nieuwe voorzitter is in 2016 voorlopig vastgesteld op € 15.000 per jaar exclusief btw. De vergoeding voor de bestuursleden is in 2016 € 6.500 per jaar exclusief btw. In 2016 kreeg het VTW-bestuur een totaalbedrag van € 68.815,59 aan honorarium en € 6.130,70 aan reiskosten vergoed. De reiskosten zijn

op declaratiebasis tegen overlegging van de bewijsstukken vergoed.

5.3 Commissies

In 2016 waren in totaal 4 commissies actief:

- de commissie van aanbeveling en beroep;
- de financiële commissie;
- de PE commissie;
- de commissie zelfevaluatie;

De commissieleden zijn VTW leden met een specifieke kennis of expertise die relevant is voor de betreffende commissie. Zij zijn geworven of gekandideerd vanuit het ledenbestand.

Commissie van aanbeveling en beroep

De commissie van aanbeveling en beroep is ingesteld door de algemene ledenvergadering. De leden worden gekozen uit de leden van de vereniging.

De kandidaatstelling en verdere procedure van de (her)benoeming van bestuursleden loopt geheel via de commissie van aanbeveling en beroep. Daarnaast fungeert de commissie als beroepscommissie van de vereniging.

De commissie heeft in 2016 een nieuwe voorzitter van de VTW en een nieuwe voorzitter van zijn eigen commissie voorgedragen.

Financiële commissie

De financiële commissie is ingesteld door de algemene ledenvergadering. De leden worden gekozen uit de leden van de vereniging.

De financiële commissie beoordeelt de jaarrekening in ieder geval ten aanzien van de rechtmatigheid en brengt aan de algemene ledenvergadering verslag van haar bevindingen uit.

PE-commissie De PE commissie bestaat uit vier leden en is in het voorjaar van 2015 gestart met de werkzaamheden, voortvloeiend uit de invoering van het PE systeem voor VTW leden per 1 januari 2015. Zie verder hoofdstuk 2.2

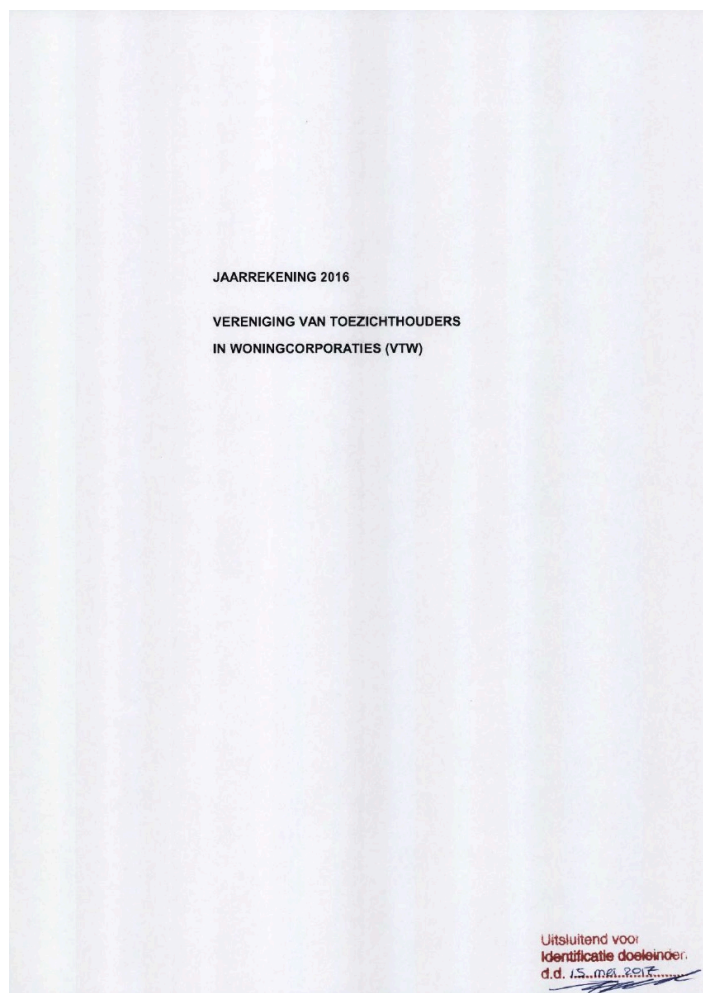
Commissie zelfevaluatie De commissie zelfevaluatie bestaat uit zeven leden en is in 2016 drie keer bijeen geweest. In 2017 komt er een verbeterde handreiking zelfevaluatie uit.

5.4 VTW-bureau

Albert Kerssies gaf als directeur leiding aan het VTW-bureau. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Het VTW bureau bestond verder uit: Hans Geurts (beleidsmedewerker Public Affairs en Communicatie), Ingrid van der Kraan (beleidsmedewerker) en Danielle Eroglu (office manager). In het najaar van 2016 heeft de VTW in goed overleg en met wederzijds goedvinden afscheid genomen van Danielle. Haar taken zijn deels waargenomen door een interim officemanager. Het bureau is eind 2016 gestart met de werving van een nieuwe directiesecretaresse. Het bureau is verder versterkt door de inzet van twee studenten: Pim Steenbergen, die administratieve ondersteuning biedt en Annemiek de Vries die achtergrondonderzoek doet. Het gemiddeld aantal medewerkers omgerekend naar full time equivalent lag in 2016 op 3,4.

JAARREKENING 2016

Download hier de gewaarmerkte [jaarrekening 2016](#)

JR-2016

BIJLAGE: SAMENSTELLING COMMISSIES E.D.

Samenstelling commissies

Commissie van aanbeveling en beroep

Naam	Periode	Corporatie
Ben van Dijk	tot begin 2016	Servatius
Lucelle van Hövell	Vanaf Juni 2016	De Woonplaats
Martje Kieft	Vanaf 11-2011, voorzitter vanaf 3-2013; tot november 2016	Mitros
Cecile van Berkel	Vanaf 11-2015	Leystromen

Financiële commissie

Naam	Periode	Corporatie
Imke Frijters	Vanaf 06-2015	GroenWest
Eric Sentjens	Vanaf 11-2013	Woningvereniging Nederweert
Jan Weggemans	Vanaf 11-2013	Woningstichting Salland Wonen en Stichting Woningbedrijf Warnsveld

Commissie Permanente Educatie

Naam	Corporatie
Ineke Donkervoort (voorzitter)	Lefier
Anita van der Wal	Staedion (tot 1 juli 2016)
Ans Cuijpers	Wonen Zuid, Mooiland
Luurt van der Ploeg	Woningstichting Haagv Wonen
Ondersteuning: Ingrid van der Kraan	Beleidsmedewerker VTW

Commissie zelfevaluatie

Naam	Functie	
Ellen Bal (voorzitter)	Bestuurslid VTW	
Arie Elsenaar	Patrimonium Veenendaal	
Janny v.d. Hul-Omta	Woonstad Rotterdam	
Wilco van Brandenburg	Vryleve	
Kees Smilde	Stek	
Elfrieke van Galen	Ymere	
Marieke Prins	Zayaz	
Ondersteuning: Hans Geurts	Beleidsmedewerker VTW	

Samenstelling adviesgroep

Adviesgroep bestuurlijke vraagstukken

Naam	Functie
Jaap van Manen (voorzitter)	Verbonden aan het Strategic Management Center, hoogleraar Corporate Governance Rijksuniversiteit Groningen, daarnaast o.a. lid RvC De Nederlandsche Bank, voorzitter Audit Committee Algemene Rekenkamer, tot eind 2010 als accountant verbonden aan PwC accountants en partner PwC accountants
Sylvie Bleker-van Eyk	Internationaal jurist en werkzaam als Corporate Compliance Officer Stork B.V. WERKT VOLGENS MIJ WEER BIJ DELOITTE, programmadirecteur postgraduate opleiding Compliance & Integriteit Management VU
Jan van der Schaar	Geassocieerd partner RIGO Research en Advies, daarnaast o.a. lid van visitatiecommissies, voorzitter ontwikkelgroep visitatiemethodiek Visitatiestichting en lid commissie benchmarking Aedes
Martin Verwoert	Directeur van IPMMC Vastgoed
Huub Willems	Raadsheerplaatsvervanger Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam, hoogleraar Faculteit der Rechtsgeleerdheid Rijksuniversiteit Groningen op de nieuw opgerichte leerstoel Corporate Litigation

Samenstelling VTW-bureau

Samenstelling VTW-bureau

Naam	Functie	In dienst per
Danielle Eroglu	Office manager (0,89 fte)	17-03-2008 Uit dienst 31-12-2016
Hans Geurts	Beleidsmedewerker PA en Communicatie (0,89 fte)	13-05-2013
Albert Kerssies	Directeur (1 fte)	01-02-2008
Ingrid van der Kraan	Beleidsmedewerker (0,67 fte)	12-10-2006
Pim Steenbergen	Ondersteuning secretariaat (0,2 fte)	01-09-2015
Annemiek de Vries	Student-onderzoeker	

BIJLAGE: MASTERCLASSES 2016

Masterclasses 2016

Masterclass	Aantal aanwezigen
Basiskennis voor toezicht op financiën	11
Introductie voor de nieuwe commissaris	79
Strategieontwikkeling in de volkshuisvesting	26
Toezichthouder op bouwgraven en renovaties	25
Effectieve interventies	18
Risicomanagement	27
Zorgvastgoed	24
Assetmanagement en integrale vastgoedsturing	23
Effectieve communicatie in de boardroom	26
Werkgeverstaken van de RvC	14
Sturen op de sweet spot of conflict	7
De RvC in juridisch perspectief	12
De RvC en de stakeholders	29
De RvC, de accountant en de auditcommissie	11
Financiële sturing en toezicht voor specialisten	31
Het reglement financieel beleid en beheer	9

Masterclasses 2016

Online masterclasses	Aantal aanwezigen 2016
Huurbeleid en betaalbaarheid	57
De woningcorporatie van buiten naar binnen	20
De woningcorporatie	23
De RvC vanuit juridisch perspectief	51

2020 01 12 | 12 10 15 | 14305 | 14306 14313 14316 14319 14322 14325 14356 14363

<https://www.vtw-publicaties.nl/vtw-jaarverslag-2016>